

Jak zmieniać myślenie urzędów samorządowych o zarządzaniu zielenią w mieście?

28.10.2021, Kraków

(Hiper)(R)Ewolucja

Ewolucja – fundamentalne zmiany pomiędzy pokoleniami, które nigdy osobiście się nie spotkały

Rewolucja – fundamentalne zmiany w ramach życia jednego pokolenia

Hiperrewolucja – fundamentalne zmiany w ramach pojawiania się na świecie kolejnych pokoleń

Zmiany klimatyczne to hiperrewolucja!

Czy miasta są na to gotowe?

Tak – w sferze świadomości na poziomie dokumentów strategicznych

Nie – na poziomie operacyjnym

- Brak wiedzy i doświadczenia
- Brak szerszej perspektywy
- Brak holistycznego podejścia do miasta (silosowy sposób planowania i działania)
- Brak koordynacji funkcjonowania dużej liczby jednostek miejskich

- (naturalna dla człowieka) Niechęć do zmiany
- Brak poczucia sprawczości
- Wychowanie, przyzwyczajenia, stereotypy...

European Green Deal

Fit for 55

Miasta muszą być na to gotowe!

Jak zacząć zmianę? Climate Change Officer!

Climate Resilience Officer

Climate Officer

Sustainability Officer

Chief Resilience Officer

Pełnomocnik ds. odporności klimatycznej

Jacek Hutyra, Orange Polska, doradca ds. strategii klimatycznej

*„**Jestem katalizatorem procesów**, które toczą się w różnych częściach firmy – w sieci, sprzedaży, obsłudze klienta, HR’ach. Niczego za nikogo nie wymyślam, niczego za nikogo nie robię, nie przejmuję na siebie odpowiedzialności za procesy, które już toczą się w innych działach – mamy w nich świetne specjalistki i specjalistów. **Moją rolą jest pomoc w ustaleniu priorytetów, celów i działań do nich zmierzających. Wspieram współpracę między różnymi częściami firmy, pomagam w przejrzystej komunikacji i budowaniu zaangażowania w firmie na rzecz odpowiedzialności klimatycznej.**”*

Czym powinien zajmować się Climate Change Officer?

Odporność miasta na zmiany klimatu - „lepiej zapobiegać zamiast leczyć”

- ograniczanie zmian
- adaptacja do zmian
- niwelacja skutków zmian

Działania wewnętrzne i zewnętrzne (infrastruktura, zarządzanie, mieszkańcy)

Standaryzacja działań realizowanych w ramach jednostki

Horyzontalna koordynacja działań

Monitoring i raportowanie

Edukacja (wewnętrzna i zewnętrzna)

Kilka przykładów w miastach

Gdynia, Sosnowiec

Pełnomocnik prezydenta miasta ds. adaptacji miasta do zmian klimatu

Warszawa

Dyrektor koordynator ds. zrównoważonego rozwoju i zieleni

Warszawa, Ursynów

Wieloosobowe Stanowisko Pracy ds. Jakości Zieleni w Przestrzeni Publicznej, Informacji o Środowisku i Edukacji Ekologicznej

?

Gdynia

Pełnomocnik prezydenta miasta ds. adaptacji miasta do zmian klimatu

Koordinacja działań związanych z adaptacją miasta Gdyni do zmian klimatu:

- podejmowanie, konsultowanie i monitorowanie działań mających na celu adaptację do zmian klimatu
- współpraca z wydziałami Urzędu Miasta, miejskimi jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w zakresie adaptacji do zmian klimatu
- inicjowanie nowych projektów związanych z adaptacją do zmian klimatu
- zgłaszanie wniosków i propozycji do:
  - a. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
  - b. planów, strategii i polityk lokalnych i ponadlokalnych dotyczących adaptacji do zmian klimatu
- reprezentowanie prezydenta miasta Gdyni na spotkaniach, konferencjach i debatach dotyczących adaptacji do zmian klimatu.

Warszawa

Dyrektor Koordynator ds. zrównoważonego rozwoju i zieleni

- zarządza i koordynuje realizacją zadań z zakresu ochrony i kształtowania środowiska, rozwoju zieleni oraz ochrony powietrza i polityki klimatycznej
- zarządza i koordynuje pracę następujących komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy: Biura Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej oraz Biura Ochrony Środowiska, a także pośrednio: Lasy Miejskie – Warszawa, Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie, Schronisko dla bezdomnych zwierząt, Zarząd Zieleni m.st. Warszawy

Przykładowe działania:

- w ramach standaryzacji zarządzania zielenią miejską prace nad Kartą Praw Drzew (standardy: informowania o wycinkach, przeglądów i analiz dendrologicznych, ochrony zieleni w procesach inwestycyjnych, tworzenia zieleni niskiej i zarządzania nią, ochrony drzew, cięcia koron, sadzenia drzew)
- budowa sieci czujników jakości powietrza
- organizacja Warszawskiego Panelu Klimatycznego (jedną z rekomendacji to opracowanie Warszawskiego Standardu Zielonego Budynku)

Warszawa, Ursynów

Wieloosobowe Stanowisko Pracy ds. Jakości Zieleni w Przestrzeni Publicznej, Informacji o Środowisku i Edukacji Ekologicznej („ogrodnik dzielnicy”)

Kreowanie przestrzeni dzielnicy w zakresie zieleni, nadzór nad estetyką terenów i obiektów w dzielnicy, podejmowanie działań z zakresu edukacji ekologicznej oraz informacji o środowisku:

- planowanie i kompleksowy nadzór nad rozwojem zieleni miejskiej będącej w administrowaniu dzielnicy
- opiniowanie projektów MPZP pod kątem zachowywania istniejącej zieleni lub tworzenia nowych terenów zieleni
- opiniowanie dokumentacji projektowej, w tym projektów budowlanych i projektów zieleni, w zakresie gospodarowania (zakładania i modernizacji) oraz przyjętych rozwiązań projektowych
- nadzór nad realizacją przez komórki organizacyjne: nasadzeń zastępczych, zabiegów pielęgnacyjnych, wycinki i chirurgii drzew
- współpraca z Referatem Utrzymania Zieleni przy opracowywaniu koncepcji zakładania nowych oraz urządzania i renowacji istniejących terenów i obiektów zieleni na terenie dzielnicy

Warszawa, Ursynów

Wieloosobowe Stanowisko Pracy ds. Jakości Zieleni w Przestrzeni Publicznej, Informacji o Środowisku i Edukacji Ekologicznej („ogrodnik dzielnicy”) (cd)

- prowadzenie bazy danych potencjalnych lokalizacji nasadzeń drzew i krzewów na terenach nie będących w administrowaniu Dzielnicy
- typowanie drzew cennych przyrodniczo na obszarach przeznaczonych pod realizację inwestycji
- popularyzowanie dobrych praktyk w zakresie projektowania, urządzania i utrzymania terenów zieleni w mieście
- współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie utrzymania i rozwoju terenów zieleni na terenie dzielnicy, w tym udział w spotkaniach z podmiotami utrzymującymi zieleń na terenach własnych oraz ustalanie zakresu współpracy
- realizacja zadań z zakresu edukacji ekologicznej (kampanie społeczne, prelekcji, Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi)
- koordynacja współpracy z innymi podmiotami i jednostkami w zakresie klimatu i jakości powietrza

„Ogrodnik dzielnicy”

Przykładowe działania:

- utworzenie bazy danych lokalizacji dla nowych nasadzeń drzew (baza „Nowe Drzewa”)
- ścisła współpraca z jednostkami prowadzącymi inwestycje – przy ich projektowaniu i nadzorowaniu
- opiniowanie wstępnych projektów MPZP
- edukacja wewnętrzna (podpowiedzi dobrych praktyk)
- edukacja zewnętrzna (np. spotkania dla wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych nt. ptaków w mieście, drzew w mieście)
- porozumienia z podmiotami zewnętrznymi na wykonywanie nasadzeń zamiennych na terenach dzielnicowych
- program i koordynacja wdrażania programów dzielnicowych „Zostań sponsorem drzewa”, „10 kroków w walce z suszą”
- program ratowania drzew-samosiejek rosnących na terenach dzielnicowych (w przygotowaniu)
- działania popularyzujące dobre praktyki na zewnątrz (ograniczenie koszenia, ograniczenie grabienia liści, promocja idei ogrodów społecznych)
- „innowacje” (rezystograf, tomograf dźwiękowy, air spade, tablety dla osób pracujących w terenie)
- **+ dzielnicowy dendrolog (od 2021)**

Dziękuję za uwagę :-)

Zapraszam do kontaktu

email: bdominiak@um.warszawa.pl

linkedin: www.linkedin.com/in/bartoszdominiak

Bartosz Dominiak

Zastępca Burmistrza Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy (nadzór nad ochroną środowiska)
Członek Rady Programu ochrony środowiska dla m.st. Warszawy

